

Největším problémem

Na OOP Rumburk jsem se vrátila po roce a půl. S policisty jsem se tentokrát podívala do několika heren, jedné zastavárny a na problémová místa města. Jde o oddělení II. typu s osmadvaceti policisty a jednou občanskou pracovnící. Měsíčně řeší padesát trestných činů. Největším problémem jsou drogy a s těmi souvisí i trestná činnost.

AKCE

Před patnáctou hodinou jsem zaparkovala před policejní stanicí, abych stihla instruktáž před kontrolní akcí. Schůzku jsem měla domluvenou se zástupcem OOP npor. Mgr. Františkem Steinbachem, který akci velel. Z radnice přišly dvě ženy ze sociálního odboru, dvě pracovnice ze živnostenského úřadu, čtveřice strážníků MP Rumburk a do akce se zapojily čtyři dvojhlídky OOP. Šéf dnešní akce přidělil jednotlivým hlídkám konkrétní herny, určil, co a proč se bude kontrolovat, a po necele hodině jsme vyrazili. Vozidla postupně opouštěla policejní dvůr. Poslední vyjeli npor. František Steinbach, nstržm. Lucie Kašparová, strážmistr MP Ivo Dittrich, pracovnice sociálního odboru Ivana Havelková a do vozidla jsem se vešla i já.

KONTROLY HEREN

Projíždíme ulicemi města a naše první zastávka je po několika minutách. Policejní vozidlo staví u herny Maxi, neboli Maxík, vystupujeme a vcházíme dovnitř. „Dobrý den, připravte si občanské průkazy, proběhne policejní kontrola.“ U hracích automatů jsme zastihli muže a ženu. Žena marně hledá v kabelce občanku, úspěšná je až po několika minutách. Oba dva jsou hlášeni na úřadu práce a jejich jediný příjem je právě ze sociálních dávek. Žena tvrdí, že nehraje, protože na to nemá peníze. „Do automatu mi hodil několik drobných kamarád,“ vysvětluje svoji přítomnost v herně. „Kdy jste dostal sociální dávky?“, ptá se muže npor. Steinbach. „Dneska, ale já nehraji, jenom drobné jsem tam naházel.“ Ptám se sociální pracovnice Ivany Havelkové, co to pro oba znamená. „Já muže i ženu nahlásím na sociální odbor, kde určují dávky hmotné nouze. Pokud budou opakovaně kontrolováni v hernách, nemusí jim být dávky hmotné nouze vyplaceny. A oni to moc dobře vědí, proto tvrdí, že nehráli, uslyšíte možná ještě další zajímavé výmluvy.“

SPORT BAR CASINO

Nasedáme do vozidla a vjíždíme na Lužické náměstí. Na rohu vcházíme do další herny, tentokrát pod názvem Sport bar Casino. Policista a strážník MP vybíhají po schodech do druhého patra, já, paní Havelková a npor. Steinbach čekáme na výtah. Policista se strážníkem kontrolují stolky s mladými návštěvníky baru a já jdu se zástupcem OOP k dalšímu stolečku. Opět slyším „Dobrý den, policejní kontrola,

jsou „FEŤÁCI“

připravte si OP.“ U stolečku sedí studentky obchodní akademie Nikola a Michala, už mají osmnáct, ale přesto pijí nealko nápoje. „My jsme se přišly učit matematiku,“ říká Michala. „To je záslužná činnost, jen se učte,“ odpovídá šéf akce a zároveň požaduje OP po třetí slečně Evě, která se ke stolečku také posadila. Ptám se, jestli se i ona přišla učit matematiku, ale Eva mi odpoví: „Ne, já jsem se nepřišla učit, já totiž všechno umím.“ V této herně u automatů nikdo neseděl. Smíšená hlídka, složená z policistky a strážníka, zkontrolovala nezletilce, ale alkohol nepili, takže vše OK a můžeme pokračovat dál.

HERNA HANOI

Vyšli jsme opět na náměstí, ale nemíříme k policejnímu vozidlu. „Všechny další herny máme na náměstí. Neprší, nemrzne, a tak uděláme něco pro svoje zdraví a projdeme herny pěšky,“ říká šéf akce. Nikdo ani nedutá a po kratší straně náměstí přicházíme do Radniční ulice a vstupujeme do herny. V malém tmavém prostoru je několik barevných hracích automatů a u nich sedí tři mladíci. Jeden z nich je policistům dobře známý, není prý divu, když se jmenuje Jose Fuentes Valdes. Je to neobvyklé jméno a hlavně má jako jediný příjem z dávek hmotné nouze. „Proč házíte peníze ze sociálních dávek do automatů?“ ptá se npor. Steinbach. „To nejsou peníze z dávek.“ „Ne, tak máte ještě jiný příjem, prozradte, odkud máte další peníze!“ „Ne, nemám další příjem, jenom sociální dávky.“ „A proč tedy nevyužíváte peníze k tomu, k čemu je dostáváte?“ „Ale já jsem jenom teď přišel

a zase už jdu, vlastně jsem vůbec nehrál, v kapse jsem měl pár drobných a tak jsem to zkusil.“ Další dva mladíci jsou zabráněni do hry a přitom vesele pokukují. Vypadají opravdu mladě, ale občanský průkaz jednoho z nich potvrzuje, že má již více než osmnáct let. Druhý mladík občanku nemá. Šéf akce se rozčílí: „Jak můžete umožnit hru na automatech osobě, když nemá OP!“ obrací se na muže a ženu za barem. „My oba známe, chodí sem často a už mají osmnáct let,“ odpovídá mladá cizinka. Zatím co si policistka poznamenává iniciály a datum narození, šéf se mladíka ptá, co dělá. „Učil jsem se na zámečnicka, ale přestal jsem tam chodit, teď chci dělat svářeče,“ říká mladík. „No jen si školu dodělejš, potřebuješ přece práci a škola ti jenom pomůže,“ reaguje šéf.

Když vyjdeme ven, policistka si vysíláčkou od kolegů ověřuje, zda devatenáctiletý mladík nahlásil všechny údaje dobře a nic nezamlčel. Vše platí, a tak pokračujeme dál.

LUŽAN

Vracíme se zpět na náměstí a pokračujeme do herny v Lužanu. U baru sedí několik osob – mají právě svačinku. Tady kontrolu provádí npor. Steinbach a strážník Ivan Dittrich. Jedna z dívek vykřikuje, ať vezmou ji jako první, protože spěchá do autoškoly. Vše je bez problémů. Kousek za barem je několik hracích automatů a tady policistka Lucie kontroluje pouze jediného a osamoceného hráče. Ptám se, zda jsou u mladíka nějaké problémy, a žena v uniformě mi odpovídá: „Ne, všechno je v pořádku. Mladík už je zleti-

lý.“ Opouštíme bar a barmanka volá na šéfa: „Pane vedoucí, potřebuji zápis, jinak by byl problém.“ Později se dovídám, že každou zdejší kontrolu musí zaznamenat ve zvláštní knize. „To je jediný bar, kde to požadují,“ říká npor. Steinbach.

HERNA BAR 777

Směřujeme do poslední herny v ulici Palackého. Cestou potkáváme další hlídku, která kontroluje hernu na začátku ulice. Policistka usedá do služebního vozidla a pomocí vysíláčky lustruje mladého muže, který při kontrole neměl OP. My ale pokračujeme dál a celá naše parta vchází do herny. U hracích automatů není vůbec nikdo. V protějším sále je restaurace a tam jsou známí návštěvníci, kteří si po práci zašli na zasloužené pivečko. V hu-

- 1) Kontrolující skupinka míří do Radniční ulice.
- 2) Vyjíždíme se služebním W transportérem.
- 3) Starší spoluobčané si rádi popovídají.

morném duchu partička u stolu komunikuje i s muži zákona a fotoaparát přijímají dobře. „Hlavně abych tu fotografii také viděl a mohl se doma pochlubit manželce,“ mává na mě nejveselejší muž s pivem v ruce.

KONTROLA PROBLÉMOVÝCH MÍST

Vracíme se zase na náměstí, kde zůstalo služební vozidlo, a jedeme se podívat na další problémová místa ve městě. První zastávka je v zastavárně U Rafandy. Potkáváme další kontrolní hlídku. Policisté právě bloudícímu muži ve škodovce ukazují cestu a pracovnice živnostenského úřadu kontrolují doklady majitele zastavárny. Ani tento muž se nezalekl blesku od fotoaparátu. Jeho jediná starost byla, že není oholený. „Měly jste mě dámy upozornit, že přijde i fotografa, mohl jsem se trochu upravit,“ obrátil se muž na ženy z radnice, ale ty se jen pousmějí a pokračují dál ve své práci.

My pokračujeme dál a dostáváme se do části města známé jako Rumburk dva. „Tato část je nejvíce problémová,“

říká František Steinbach. V ulici Vojtěcha Kováře stavíme u vypálené chalupy. Majitel je cizinec, doktor farmacie z Afriky. Vyráběl tady čarovné lektvary, ale místo bylinek do svých zázračných mastiček přidával kortikoidy. Nakonec utekl a chalupu tady nechal napospas. Nastěhovali se do ní narkomani a vidíte, v jakém stavu chalupa je.“ Já si na tento případ pamatuji

z poslední návštěvy, to ale byla chalupa ještě celá. „V této části města se narkomani scházejí, vyrábějí a prodávají se tady drogy, a protože potřebují peníze, tak pochopitelně kradou. Berou vše, co se dá zpeněžit. Přesné číslo narkomanů neznám, ale je jich opravdu hodně a většinu trestné činnosti páchají právě oni. Musíme se ale pochlubit. Naši kriminalisté tady provedli tři domovní prohlídky, u dvou zajistili drogy a při třetí dokonce varnu, zadrželi mnoho osob. Jejich zásahem se nám potvrdilo, že největším problémem pro město jsou osoby závislé na drogách. Již třetí den jsme nezaznamenali žádnou trestnou činnost. Jsme optimisté a víme, že tento stav nevydrží dlouho, protože se tady sejdou další „feťáci“ a budou páchat trestnou činnost, aby měly na své pravidelné dávky.“

Pomalu se dostáváme na hlavní silnici směřující k bývalému hraničnímu přechodu do Německa. Přechod byl teprve nedávno nově vybudován a po vstupu do schengenského prostoru se tady vše zavřelo. „Budovy jsou zachovalé a je škoda je nevyužít, než je nenechavci rozeberou. Nedávno tady zmizela kovová branka, jindy tady parkují kamiony a přicházejí o naftu a tak bych mohl pokračovat.“ Monolog pana nadporučíka přerušila sociální pracovnice paní Havelková. „Slyšela jsem, že by tady měl vzniknout azylový dům. Prozatím je v centru města a sousedé nejsou zrovna nadšení z jeho přítomnosti. Jenom si nedokážu představit jejich cestování až sem na samou hranici, nic sem nejedzí.“ „Však oni jsou zvyklí chodit, když jdou v noci na lup a tlačí vozík s odcizeným proviantem, taky nekoukají na počty našlapaných kilometrů, nikdy se nevracejí s prázdnou,“ doplnil debatu ve vozidle strážník MP Ivo Dittrich.

POLICEJNÍ SLUŽEBNA

Vracíme se zpět na základnu, tedy na OOP Rumburk, a azyl získávám v kanceláři zástupce vedoucího OOP. Připravuje do konvice mátový čaj a povídáme

si o policejní práci. Přehazujeme výhybku, když do kanceláře vstoupí Pavla Křtenová druhá sociální pracovnice, která byla s kontrolní hlídkou mimo jiné i v baru v Jiříkově. „Byli jsme v herně, která vznikla v bývalém kině, a měli jsme tam čtyřicetiletou problémovou ženu. Tvrdila nám, že nemá občanský průkaz a uvedla jméno a datum narození. Získané informace, ale neprocházely evidencí osob.“ Ptám se, proč si vymýšlela cizí identitu? „Žena pobírá sociální dávky a my jsme ji přistihli, jak do automatu zrovna dávala rovnou tisícikorunovou bankovku. Oznamuji ji na sociální odbor, kde pobírá dávky hmotné nouze,“ vysvětluje sociální pracovnice.

POMOC SPJ

Kontrolní akce, které jsem měla možnost se zúčastnit, klapala jako hodinky, i když probíhala bez posilujících policistů ze speciální pořádkové jednotky. Jsem zvědavá a tak se ptám, zda je pomoc posílá z jiných krajů znát? „Určitě,“ odpovídají shodně zástupce policie i radnice. „Každou chvíli ve městě potkáváme policisty v černých kombinézách, jenom tak procházejí ulicemi a všichni občané mají větší pocit bezpečí,“ zdůrazňuje paní Pavla. „Naši policisté pátrají, zatýkají, střeží různá místa a nezbyvá nám už prostor na běžnou hlídkovou službu. Tu totiž spoluobčané nejvíce oceňují a policejní prezident nám slíbil, že ze Šluknovského výběžku nesebere ani jednu tabulku a naopak jich přidá padesát.

AKCE POKRAČUJE

V šest hodin vycházíme před policejní služebnu. „Stejně posádky opětovně prodou určené herny a zastavárny, vyrážíme,“ říká šéf akce. Směřuje k první herně s názvem Maxi. U hracích automatů jsou tři muži. Ani jeden není zdejší, jsou

z nedaleké Chřibské, údajně ale společně nepřišli, jeden je u přítelkyně, a protože si pouze odskočil pro cigarety, nemá u sebe doklad totožnosti. Odebírá se do nedalekého paneláku a mezitím probíhá kontrola zbylých osob. Starší muž prý vůbec nehraje, čeká jenom na kamaráda, ale neví, kde kamarád je. Venku je zima a tak zašel do herny. Poslední z kontrolovaných šel zase náhodou kolem. Všichni ale vědí, že to jsou pouze výmluvy. Když policisté zkontrolují doklad i mladíka, který si zaběhl pro OP ke své přítelkyni, pokračujeme směrem na náměstí.

SPORT BAR CASINO

„Dobrý večer, opětovná policejní kontrola, připravte si prosím, doklady,“ pozdraví všechny přítomné můj průvodce. U stolečku, kde seděly tři studentky, sedí pouze jedna, asi se svým přítelem, a už dopředu hlásí, že matematiku ještě neumí. Vedle u většího stolu sedí skupinka mladých chlapců a jedna dívka. Všichni bez problémů ukazují občanské průkazy, je jim více než osmnáct let a na alkohol už mají nárok.

TŘETÍ HERNA

Po náměstí míříme opět pešky do třetí herny. Tentokrát je úplně prázdná, jen oba majitelé cizinci stojí za barem. Za námi do herny přichází starší muž a hrne se k baru. „Rádio tady v noci hraje na „plný pecky“, nemůžeme vůbec spát, tak doufám, že už se to nebude opakovat,“ vyhrkne muž ze sebe. „Copak, máte problémy?“ ptá se strážník Ivoš. „Když budete v noci slyšet s hlasitou hudbu, tak nás zvolejte a my to přijedeme prověřit.“ Společně opouštíme prázdnou hernu a míříme do čtvrtého objektu.

LUŽAN

Je kolem půl sedmé večer a i tento bar v Rumburku na náměstí zeje prázdnotou.

„Máte tady dneska diskotéku?“ ptá se servírky šéf kontrolní akce. „Ano, diskotéka bude, ale až od dvaadvaceti hodin.“ „Dobře, přijedeme tedy později.“

HERNA BAR 777

Venku už se setmělo a my se pomalu dostáváme do posledního baru v ulici Palackého. Ve starší chalupě míříme do restaurace a vidíme již známé tváře, popíjejí asi již další pivo, opět se usmívají a chtějí fotografii. Pozdravíme se s nimi a vycházíme na ulici.

VRACÍME SE NA ZÁKLADNU

Cestou zpět na OOP Rumburk se ptám, jak často kontrolují zdejší herny a bary. „Každý den naše hlídky několikrát prodou a zkontrolují všech sedmnáct heren. Větší akce, kde jsou s námi i pracovníci zdejší radnice, jsou v poslední době jedenkrát za tři týdny, záleží na současné situaci a domluvě s radnicí,“ upřesňuje npor. Mgr. František Steinbach. „Herny kontrolují i naši strážníci a někdy máme akce společné, majitele heren už naše kontroly ani nepřekvapují,“ doplňuje Ivan Dittrich.

Vystupujeme z vozidla a šéf akce říká: „Další kontrola proběhne asi v jednadvaacet hodin, ještě dám vědět.“ Všichni se rozcházejí a já se loučím. Informací mám dost, hodně jsem toho viděla i slyšela a věřím, že se se zdejší výbornou partou nevidím naposledy.

Eva BROŽOVÁ
Foto autorka

- 4) Kontrolovaný muž pobírá dávky hmotné nouze.
- 5) Dva mladíci v herně Hanoi.
- 6) Vypálená chalupa, kde se scházejí osoby závislé na drogách.
- 7) Studentky se přišly do baru učit.
- 8) I v Rumburku můžete zabloudit a potřebujete znát cestu.

